

DOELMATIG WATERBEHEER JAARPLAN 2017

Werkeenheid Brabantse Peel

Opgesteld door:

Projectgroep Doelmatig waterbeheer Brabantse Peel

Versie en datum:

Definitieve versie, 10 november 2016

Vastgesteld door:

Stuurgroep doelmatig waterbeheer,
12 oktober 2016

INHOUD

Samenwerken aan doelmatig waterbeheer	4
Doelen van de samenwerking.....	4
Landelijke voortgang realisatie doelen en ontwikkelingen BAW	4
Voortgang in de Brabantse Peel	5
Organisatie.....	5
Evaluatie speerpunten 2016	6
Speerpunten voor 2017.....	6
Kennisdeling	7
Financiën	7
Leeswijzer	7
 Bijlage 1 Afgeronde projecten tot en met 2016.....	9
Bijlage 2 Stand van zaken lopende projecten.....	12
Bijlage 3 Factsheets nieuwe projecten 2017	13
Bijlage 4 Meerjarenplanning projecten	18

Samenwerken aan doelmatig waterbeheer

Vanuit het landelijke Bestuursakkoord Water (BAW, 2011) werken gemeenten en waterschappen in regio's aan verdergaande samenwerking in het waterbeheer, in het bijzonder de afvalwaterketen. Aanleiding is de nadrukkelijke (politieke) wens tot kostenvermindering, kwaliteitsverbetering en vermindering van kwetsbaarheid. In de werkeenheid De Brabantse Peel wordt samengewerkt tussen de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren en waterschap Aa en Maas.

De uitvoering van het BAW is niet vrijblijvend. Om invulling te geven aan de het BAW, zijn de colleges van de Brabantse Peelgemeenten en het Dagelijks Bestuur van waterschap Aa en Maas een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. Deze overeenkomst is op 18 april 2013 in Den Bosch ondertekend. In deze samenwerkingsovereenkomst is onder andere afgesproken dat we jaarlijks een 'jaarplan' maken met daarin de projecten die we willen gaan uitvoeren. Daarnaast is vastgelegd dat er een Stuurgroep Doelmatig Waterbeheer wordt ingesteld, die de realisatie van de doelen uit het BAW bewaakt en het jaarplan vaststelt.

Het voor u liggende jaarplan heeft betrekking op de projecten die we in 2017 willen oppakken maar is gelijktijdig ook een evaluatie van wat we tot nu toe hebben bereikt. Het jaarplan 2017 is op 12 oktober 2016 vastgesteld in de Stuurgroep Doelmatig Waterbeheer Brabantse Peel.

Doelen van de samenwerking

Met de samenwerking wordt een aantal effecten beoogd.

Ten eerste 'minder meerkosten', oftewel ombuiging van de lokale lastenstijging ten aanzien van ontwikkeling en beheer van de afvalwaterketen (rioolheffing gemeenten + zuiveringsheffing waterschappen). Er is voorzien dat de kosten in de waterketen in 2020 met 600 miljoen zullen stijgen ten opzichte van 2010. Het BAW legt een ambitie bij de waterketenpartners neer om hiervan 450 miljoen om te buigen. Daarvan komt 380 miljoen bij gemeenten en waterschappen terecht, de overige 70 miljoen ligt bij de waterleiding-maatschappijen. Deze ambitie is voor de Brabantse Peel vertaald in minder-meerkosten van 5,5 miljoen euro structureel op jaarbasis (in 2020 ten opzichte van de prognose in 2010). Naast financieel voordeel beoogt de samenwerking door vroegtijdig delen van kennis en ervaring en door gezamenlijk uitvoeren van taken en onderzoeken, te komen tot kwaliteitsverbetering en het verminderen van kwetsbaarheid.

Landelijke voortgang realisatie doelen en ontwikkelingen BAW

In 2013 heeft een landelijke visitatiecommissie, onder leiding van mevrouw Peijs, in beeld gebracht wat de stand van zaken is met betrekking tot de realisatie van de doelen in het BAW. Dit heeft eind 2014 geleid tot een definitief rapport. Uit dit rapport blijkt het volgende beeld: De totale bezuinigingstaakstellen voor waterschappen en gemeenten wordt, op basis van de aangeleverde gegevens, landelijk net niet gehaald. We komen 25 miljoen euro 'tekort'. Niettemin heeft de visitatiecommissie haar vertrouwen uitgesproken dat de taakstelling uiteindelijk gehaald kan worden, mits er druk op de uitvoering blijft.

De visitatiecommissie heeft 3 concrete aanbevelingen gedaan:

1. Houd 'druk op de ketel' en zorg ervoor dat de uitvoering goed van de grond komt. De intenties zijn goed, maar het moet nog grotendeels omgezet worden in daadwerkelijke uitvoering.
2. Verbind het watersysteem en de waterketen.
3. Haal fiscaal-juridische belemmeringen weg die de samenwerking frustreren. Dit is overigens met name een appèl aan het Rijk. De beïnvloedingsmogelijkheden voor lokale partijen hierin zijn zeer beperkt.

Op dit moment wordt landelijk gewerkt aan een nieuw bestuursakkoord water, waarin de onderwerpen die nu zijn benoemd in het BAW verder worden uitgebreid. Met name

waterkwaliteit en klimaatadaptatie worden als belangrijke thema's toegevoegd. De wens is, om de samenwerking nog verder uit te bouwen en ook de nieuwe, toe te voegen thema's hierin mee te laten lopen.

Voortgang in de Brabantse Peel

De afgelopen jaren is veel energie gestoken in het opzetten van de samenwerking. De samenwerking in de projectgroep verloopt voorspoedig, het onderling vertrouwen is groot en taken worden evenredig verdeeld. Wel blijkt het soms lastig om de achterliggende organisatie mee te krijgen in de samenwerking. Terwijl meer operationeel gerichte werkzaamheden juist daar gezamenlijk opgepakt moeten gaan worden.

De uitdaging voor de aankomende periode ligt vooral in het meekrijgen van alle betrokken medewerkers. Alleen dan kan er sprake zijn van een goed-geoliede netwerkorganisatie, waar mensen elkaar snel vinden en problemen met kennis en capaciteit snel binnen de regio opgelost kunnen worden. Het management speelt hierin een cruciale rol en is goed aangehaakt in de samenwerking. Er vindt structureel en op regelmatige basis overleg plaats tussen de managers van gemeenten en waterschap.

De directere relatie tussen projectgroep en management heeft geleid tot een duidelijker afstemming en taakverdeling en een betere prioritering van projecten.

Organisatie

De samenwerking binnen het waterdomein heeft altijd als een van de businesscases onder Peel 6.1 gehangen, met de intentie om t.z.t. in de organisatievorm van Peel 6.1. opgenomen te worden. De stip op de horizon was een 'waterunit', een organisatorische eenheid onder Peel 6.1 waarin de medewerkers in het waterdomein van de gemeenten bij elkaar zouden zitten en vervolgens voor alle gemeenten hun werkzaamheden verrichten.

Eind 2015 is de samenwerking tussen de Peelgemeenten rondom Peel 6.1 definitief gestrand. Dat betekende ook, dat de samenwerking op het waterdomein in organisatorische zin een ander perspectief kreeg. De doelen vanuit het BAW bleven uiteraard overeind.

Er is nu gekozen voor een netwerksamenwerking, waarbij gewerkt wordt vanuit de bestaande organisaties van gemeenten (en waterschap). In de oorspronkelijke businesscase zijn voor- en nadelen opgenomen van deze samenwerkingsvorm. Daarin is aangegeven dat, om optimaal gebruik te maken van synergie- en schaalvoordelen, de waterunit de beste oplossing zou zijn. Nu dit niet meer aan de orde is, moeten we er scherp op blijven dat de voordelen blijven opwegen tegen eventuele nadelen.

Om ervoor te zorgen dat 'de vaart erin blijft' is besloten om 0,2 fte procesmanagement en 0,2 fte administratieve ondersteuning vrij te maken om het samenwerkingsproces te ondersteunen. De kosten hiervan worden door alle partijen gedeeld op basis van werkelijk besteedde uren.

Een aantal projecten uit het jaarplan 2016 en het meerjarenprogramma, waren gekoppeld aan de waterunit. Van deze projecten is bekeken of ze in de nieuwe netwerkorganisatie nog relevant en/of opportuun zijn. Op basis van deze analyse valt een aantal projecten definitief af in de projectenlijst. Deze komen dus ook niet meer terug in het jaarplan 2017 of in het meerjarenprogramma. Het betreft de volgende projecten:

- Project 8, centrale hoofdpot
- Project 14, waterloket. Deze verdwijnt als apart project, maar bepaalde activiteiten lopen wel mee in de gezamenlijke communicatie.
- Project 24, moederbestek riolering
- Project 25, stroomlijnen gegevensbeheer
- Project 30, actualiseren oorspronkelijke businesscase

Evaluatie speerpunten 2016

Het concept-jaarplan 2016 is in oktober 2015 in de stuurgroep Doelmatig Waterbeheer vastgesteld. Bij de implementatie begin 2016 bleek, dat het aantal projecten behoorlijk ambitieus was gezien de beschikbare capaciteit. Er is daarom een prioriteringsslag gemaakt op basis van (bestuurlijke) relevantie en urgentie van de projecten. Daaruit zijn 11 projecten naar voren gekomen die in 2016 opgestart en ook grotendeels afgerond moesten worden. Dit betrof deels projecten die al in 2015 of eerder waren gestart en deels nieuwe projecten voor 2016. De overige projecten uit het jaarplan hebben een lagere prioriteit gekregen en worden opgenomen in dit jaarplan 2017 of verder naar achteren geschoven. Ten aanzien van de speerpunten voor 2016 is de evaluatie onderstaand opgenomen.

Gezamenlijke beleidsvisie

Er is een start gemaakt met het opstellen van een gezamenlijke beleidsvisie, die input moet gaan leveren voor de omgevingsvisies, -programma's en -plannen van de gemeenten. En eventueel ook de nieuwe generatie GRP's en water(taken)plannen, voor zover die nog uitgewerkt gaan worden. Belangrijke punten in dit project zijn: watersysteem en waterketen en de relatie daartussen, omgaan met klimaatveranderingen, invulling gemeentelijke zorgplichten en de rol van de burger. Dit project wordt begeleid door een externe adviseur. Het project kent een inhoudelijke component en een procesmatig component, gericht op bewustwording bij aanpalende beleidsterrein zoals RO en milieu.

Het project heet de nieuwe titel: "Water in de omgevingswet" meegekregen.

Contractbeheer

Dit project is in 2016 opgepakt en heeft geresulteerd in een bestand waarin alle relevante werkzaamheden/contracten van alle partijen zijn opgenomen, met looptijd, verlengingsopties en geschatte omzet. Op basis van dit bestand wordt ruim van tevoren bekeken wanneer partijen kunnen samenlopen in de voorbereiding en aanbesteding van werkzaamheden. Deze werkzaamheden worden opgenomen in de planning.

Monitoring voor het behalen van de doelen van het BAW

We hebben besloten om voor de monitoring van de samenwerking (kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid) gebruik te gaan maken van de 'regionale monitoringstool' die ontwikkeld is door Welldra. Deze tool is ontwikkeld i.s.m. een aantal partijen in het werkveld en sluit aan bij de vraagstelling vanuit de jaarlijkse landelijke evaluatie 'De staat van ons water' en de benchmark gemeentelijke watertaken.

Afronding van de projecten die in 2015 (of eerder) zijn gestart.

Zie hiervoor bijlagen 1 en 2.

Speerpunten voor 2017

Voor 2017 voorzien wij de volgende speerpunten:

1. Uitvoeren van het project "Water in de omgevingswet" (voorheen: beleidsvisie – en keuzes gemeentelijke watertaken) als aanloop naar de omgevingsvisies, -programma's en -plannen van de individuele gemeenten. Dit project is medio 2016 gestart (zie ook de factsheet in bijlage 2, project 27).
2. Meer aandacht voor het functioneren van watersysteem en waterketen bij extreme neerslag (relatie wateroverlast en klimaat). Hiervoor wordt in 2017 een project gestart (Klimaatbestendige Peel) om knelpunten zo concreet mogelijk in beeld te krijgen, ambities te bepalen en oplossingsrichtingen te bedenken.
3. Uitrol van het meet- en monitoringsprogramma van zowel de waterketen als het grondwater.
4. De groep betrokken medewerkers bij de samenwerking breder trekken.
5. Afronding van de projecten die in 2016 zijn gestart.

Kennisdeling

In de reguliere projectgroep-overleggen wordt voortdurend kennis gedeeld. Er worden documenten uitgewisseld waar anderen gebruik van maken, evenals bestuurlijke stukken zoals collegevoorstellen en raadsinformatiebrieven. Daarnaast worden zienswijzen op plannen van andere overheden zoveel mogelijk gezamenlijk opgepakt, waarbij één partij de trekkersrol vervuld. Er zijn een aantal keren in-company-cursussen en –bijeenkomsten georganiseerd, waarvoor brede belangstelling was. Het betrof onder andere:

- Cursus opleveringsinspecties (2015)
- Cursus be- en ontlichting (2015)
- Cursus BBV en financiering gemeentelijke watertaken (2015)
- Bijeenkomst 'regiegemeente' (2015)
- Cursus assetmanagement (2016)
- Cursus omgevingswet, gericht op de consequenties voor het waterdomein (2016)

Voor 2017 staan de volgende cursussen op de agenda:

- cursus (opleverings)inspecties (opfris-/herhalingscursus)
- cursus 'eisen aan riolering op het perceel'

De meerjarenplanning voor cursussen en workshops wordt regelmatig geactualiseerd en aangepast naar gelang de behoefte.

Financiën

Begin 2016 heeft het rijk, in verband met de rapportage 'De staat van ons water 2015' alle werkeenheden gevraagd wat de voortgang is van de samenwerking op het gebied van kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid. Wij hebben daarin niet meer voortgang kunnen laten zien dan de monitor van 2014. Dat betekent dat wij nu nog steeds op 24% van onze bezuinigingstaakstelling zitten. De reden waarom dat percentage in 2015 niet groter is geworden, ligt onder andere in het feit dat er in 2015 weinig werkzaamheden zijn aanbesteed. Daarnaast moest er door het wegvallen van Peel 6.1 nagedacht worden over een nieuw organisatorisch perspectief voor samenwerking.

In 2016 is een deel van de achterstand ingelopen en wordt door de inzet van de regionale monitoringstool de voortgang ook beter duidelijk. Dit zal terugkomen in de volgende evaluatie (begin 2017) over het jaar 2016.

Voor de financiële monitoring gaat de tool uit van monitoring op het niveau van de hele waterketen. Er wordt dus niet gekeken naar kostenbesparingen bij individuele projecten, maar naar het totaalbeeld van de financiën.

Leeswijzer

In bijlage 1 is de lijst met afgeronde projecten tot 2016 opgenomen.

In bijlage 2 is de stand van zaken opgenomen van de nog lopende projecten.

In bijlage 3 staan de factsheets van de nieuwe projecten die in 2017 opgestart gaan worden.

De meerjarenplanning voor de projecten is opgenomen in bijlage 4.

Bijlagen

Bijlage 1 Afgeronde projecten tot en met 2016

In onderstaande tabel; zijn de projecten opgenomen die in eerdere jaren reeds zijn afgerond. Voor de inhoudelijke evaluatie van deze projecten wordt verwezen naar het jaarplan waarin deze is opgenomen.

Afgeronde projecten tot en met 2015

Proj nr	Project	Planjaar	Jaar afronding
6	Kolkenzuigen: gezamenlijke aanbesteding en uitvoering	2013	2013
7	Rioolreiniging en -inspectie: gezamenlijke aanbesteding en uitvoering	2013	2013
2a	Organisatie onderhoud gemeentelijke hoofdgemalen.	2013	2014
2b	Organisatie onderhoud gemeentelijke drukrioolgemalen	2013	2014
5	Inventarisatie besparingsmogelijkheden i.h.k.v. doelmatig waterbeheer	2013	
9a	Gezamenlijke aanschaf Rioolinspectie- en onderhoudsmodule (RION)	2014	2014
13	Renovatie- en reparatiebestek vrijvervalriolering	2014	2015
16	Renovatie hoofdgemalen		2015

Een deel van de bovengenoemde projecten komen periodiek terug omdat het reguliere werkzaamheden betreft. Deze zijn inmiddels opgenomen onder het contractbeheer en komen daarom niet terug in de factsheets.

Afgeronde projecten in 2016

Project 20	Evaluatie : Scenario-analyse ontwikkeling aanbod bedrijfsafvalwater en impact op RWZI	
Doelen	<i>Kwaliteitsverbetering</i>	ja
	<i>Kennisdeling</i>	ja
	<i>Vermindering kwetsbaarheid</i>	ja
	<i>Kostenvermindering</i>	ja (op termijn)
	<i>Innovatie en nieuwe technieken</i>	ja
Beschrijving	De doelstelling van dit project was als volgt: Middels een variantenstudie inzichtelijk maken op welke wijze en in welke mate een verdere reductie in P, N en ammonium op onze RWZI's gerealiseerd kan worden en tegen welke kosten. Het project is inmiddels afgerond. Voor Aarle-Rixtel is het project uitgevoerd in 2012/2013, voor Asten is het project uitgevoerd in 2014 door Witteveen en Bos (rapport "variantenstudie 5 RWZI's") Conclusie voor Asten was dat de bovenstroomse oppervlaktewaterkwaliteit wordt geëvenaard. De conclusie voor Aarle-Rixtel was dat er, indien er geen maatregelen zouden worden genomen, een overschrijding van de norm voor stikstof zou ontstaan. Eén van de aanbevelingen was dat er een praktijkproef voor fijnzeven zou worden uitgevoerd. Deze fijnzeef is inmiddels in aanbouw.	
Planning	Het project is afgerond. Er wordt momenteel een fijnzeef gebouwd op de RWZI Aarle-Rixtel.	Afgerond
Wie	Waterschap Aa en Maas	

Projectorganisatie	nvt	
Kosten en uren	Nvt.	
Risico's		

Project 22 Duurzame energie en grondstoffen		
Doelen	<i>Kwaliteitsverbetering</i>	ja
	<i>Kennisdeling</i>	ja
	<i>Vermindering kwetsbaarheid</i>	ja
	<i>Kostenvermindering</i>	ja (op termijn)
	<i>Innovatie en nieuwe technieken</i>	ja
Beschrijving	Verkennen naar mogelijkheden\alternatieven voor de verwerking van rioolslib, maaisel en/of GFT.	
Resultaat	Zowel binnen de gemeenten als binnen het waterschap neemt de aandacht voor duurzaamheid toe. Voor de laatste jaren zijn bijvoorbeeld de volgende successen te noemen: • Duurzaamheidsconferentie • Maaisel/ GFT: Proef met Grassa Peelvisie/Biobased economy • Thema duurzaamheid is in agenda goed geland • Thelos duurzaamheidsmonitor voor gemeenten • Er wordt onderzocht of maaisel kan worden gecertificeerd voor champignonweek <u>Vervolg: project of proces?</u> Het onderwerp duurzaamheid staat nu als project op de lijst. Het zou echter beter zijn als dit wordt opgenomen als doorlopend proces. We zijn er immers nooit klaar mee, er zijn altijd nog stappen te maken.	
Voorstel	• het onderwerp op nemen als proces • duurzaamheid als vast aspect meenemen in de andere projecten • alert zijn op kansen die zich voordoen. Bv. Gezamenlijke afkoppelsubsidie, mogelijke afzetmarkt grondstoffen, mogelijkheid energie besparen bij gemalen, verwerking maaisel, rioolslib etc.... • eens per jaar evalueren van voorgaand jaar en voor komend jaar bepalen of er kansen zijn waarmee we aan de slag kunnen. Trekker hiervan blijft het waterschap.	

Project 23	Onderzoek rioolvreemd water	
Doelen	<i>Kwaliteitsverbetering</i>	ja
	<i>Kennisdeling</i>	ja
	<i>Vermindering kwetsbaarheid</i>	nee
	<i>Kostenvermindering</i>	ja
	<i>Innovatie en nieuwe technieken</i>	nee
Beschrijving	Uit een Dwaas/Haas-studie uit 2008 is gebleken dat er op de RWZI Aarle-Rixtel veel rioolvreemd water aankomt. Het gaat om ongeveer 50% rioolvreemd water ten opzichte van het theoretische DWA. Om dit nader te onderzoeken is het onderwerp als project opgenomen binnen de werkeenheid Peelgemeenten. Omdat het waterschap inmiddels beschikt over een gemalenbeheersysteem kan deze studie naar verwachting binnen het waterschap zelf worden uitgevoerd. Daarbij kan naar verwachting ook verder worden ingezoomd naar de individuele gemalen. Om deze reden wordt voorgesteld om dit onderwerp van de projectenlijst van de werkeenheid te halen. Nadat de verkennende studie binnen het waterschap is afgerond wordt het project desgewenst opnieuw opgevoerd. Sowieso worden de resultaten gedeeld met de werkeenheid.	
Planning	Het onderzoek wordt in 2017 binnen het waterschap uitgevoerd. Daarna wordt beoordeeld of het opnieuw als project opgenomen moet worden in de werkeenheid.	
Wie	Waterschap Aa en Maas	
Projectorganisatie	Nvt	
Kosten	Nvt	

Bijlage 2 Stand van zaken lopende projecten

Deze evaluatie laat de stand van zaken zien voor de verschillende projecten, per september 2016. Van een aantal projecten is de verwachting dat die eind 2016 worden afgerond.

Nr.	Trekker	Doel	Voortgang	(Aangepaste) planning
1	Aa en Maas	Monitoringsplan afvalwaterketen/stedelijk water	☺ Project loopt op koers	Gereed medio 2016
2a	Deurne	Organisatie onderhoud gemeentelijke hoofdrioolgemalen	☺ Project loopt op koers	Gereed eind 2016
3a	Gemert-Bakel	Lozingen riolering buitengebied, beheer en handhaving bestaande situatie	☺ Project loopt op koers	Gereed eind 2016
9	procesmanagement	Stroomlijnen diverse contracten en contractbeheer	☺ Project loopt op koers	Gereed eind 2016
10	Helmond	Gezamenlijk peilbuizenbeheer en grondwatermonitoringssysteem	☺ Project loopt op koers	Gereed begin 2017
12	Someren	Renovatie- en reparatiestrategieën vrijvervalriolering	☺ Project loopt op koers	Gereed eind 2016
15	Asten	Incidentenplan riolering	☺ Project loopt op koers	Gereed eind 2016
26a	Helmond	Hydraulische berekeningen/maatregelen	☺ Project loopt op koers	Gereed eind 2016
27	Helmond	Overkoepelende beleidsvisie en beleidskeuzes	☺ Project loopt op koers	Gereed eind 2017
29	Aa en Maas	Optimalisatie gemaal De Hutten		Nieuwe planning: 2018 uitvoering
31	allen	Benchmark riolering 2016	☺ Project loopt op koers	Gereed eind 2016

Bijlage 3 Factsheets nieuwe projecten 2017

Het betreft ook projecten die wel in het jaarplan 2016 waren opgenomen, maar die begin 2016 zijn doorgeschoven i.v.m. prioritering

Daarnaast is besloten een aantal projecten wat anders op te zetten of samen te voegen met andere, deels lopende projecten of processen. Deze komen dan niet meer, of anders, terug in het jaarplan 2017. Het betreft de onderstaande projecten:

- Project 3, Grip krijgen op lozingen in riolering buitengebied. Dit project bestond uit twee onderdelen: een deel dat betrekking had op de huidige situatie, waarbij de instandhouding en het functioneren van het huidige systeem voorop staat. Dit deel wordt eind 2016 afgerond en komt niet meer terug in het jaarplan 2017. Het andere deel betrof het ontwikkelen van een visie/aantal scenario's hoe je in de toekomst om kunt gaan met de lozingen in het buitengebied. Dit deel wordt meegenomen in het project 'Water in de Omgevingswet' dat medio 2016 is opgestart.
- Project 5a, Besparingen doelmatig waterbeheer (monitoring): Deze vervalt als apart project en wordt onderdeel van het procesmanagement. Jaarlijks wordt op basis van de regionale monitor bekeken wat de stand van zaken is.
- Project 21, Handhaving. Met de komst van de Omgevingswet gaan er wijzigingen plaatsvinden in vergunningverlening en handhaving op alle onderdelen in de fysieke leefomgeving. Dit is een omvangrijk proces en gaat verder dan alleen het waterdomein. Het is niet zinvol om hiervoor nu een apart project op te starten. De aandachtspunten in vergunningverlening en handhaving i.r.t. de nieuwe Omgevingswet lopen wel mee in het project 'Water in de omgevingswet' dat medio 2016 is gestart.
- Project 26, Eenduidige aanpak verhard oppervlak tbv BRP. De scope van het traditionele BRP is te beperkt voor de toekomstige vraagstukken rondom klimaat en waterkwaliteit. Het is verstandig om eerst goed na te denken over het doel van een BRP en hier vervolgens een heldere vraag over de formuleren. Dit project wordt voorlopig even 'geparkeerd' en komt, mogelijk in aangepaste vorm, terug zodra duidelijk is wat we hiermee willen bereiken.
- Project 32, Beoordelen rioolinspecties inclusief reparatie-/renovatiebestek. Dit project wordt opgenomen in de inkooplijst en gaat als apart project uit het jaarplan.

Project 1a			Uitrol meten en monitoren in de waterketen / stedelijk water
Doelen	<i>Kwaliteitsverbetering</i>		ja
	<i>Kennisdeling</i>		ja
	<i>Vermindering kwetsbaarheid</i>		ja
	<i>Kostenvermindering</i>		ja (op termijn)
	<i>Innovatie en nieuwe technieken</i>		mogelijk
Beschrijving	In de afvalwaterakkoorden (AWA) is opgenomen dat het waterschap en de gemeenten middels meten en monitoren beter inzicht willen verkrijgen in het functioneren van de afvalwaterketen. Na afronding van project 1, waar de meetdoelen en informatiebehoefte van de verschillende partners met elkaar zijn vergeleken en een meetstrategie is uitgezet, wordt gestart met de uitrol van de meetstrategie. Project 1a omvat de uitrol van de meetstrategie Concreet betekent dit: - Maken van afspraken over c.q. opzetten van het meetprogramma, vastleggen van de gewenste beheerstructuur voor data-inwinning, -opslag, -validatie en analyse; - Het (zodanig) vastleggen van e.e.a. in een beheerplan;		<i>Concrete aanpak regionaal meet- en monitorings-programma.</i>
Planning	- januari 2017: Start project - januari - december 2017: opzetten meetprogrammas en maken afspraken over c.q. opzetten van het meetbeheer, vastleggen van de gewenste beheerstructuur voor data-inwinning, -opslag, -validatie en analyse (beheerplan);		2017
Wie	Alle deelnemers aan de Samenwerkingsovereenkomst Doelmatig Waterbeheer Brabantse Peel.		
Projectorganisatie	Het waterschap zal dit traject trekken en zorgen voor coördinatie, inhoudelijke uitwerking en rapportage. De projectgroep bestaat uit medewerkers van gemeenten en waterschap.		
Kosten en uren	Voor de coördinerende werkzaamheden (trekker), de inhoudelijke uitwerking en rapportage wordt 200 uur geraamd, voor de overige deelnemers wordt rekening gehouden met 40 uur. Voor extern advies over te gebruiken hardware en software en opzet beheersysteem wordt een stelpost van € 10.000 (incl. BTW) aangehouden. Een goede kostenraming voor de inrichting van het meetnet, de software en het gegevensbeheer kan nu nog niet gegeven worden. Deze wordt opgesteld na afronding van project 1 (opstellen monitoringsplan). Vooralsnog wordt gedacht aan een bedrag in de orde grootte van €100k. Naar verwachting wordt dit op termijn terug verdiend door doelmatiger, efficiënter investeren.		
Risico's	• te veel in één keer willen doen; • onvoldoende inventarisatie van informatiebehoefte, onduidelijke meetdoelen;		

Project 28	Communicatie	
Doelen	<i>Kwaliteitsverbetering</i>	ja
	<i>Kennisdeling</i>	ja
	<i>Vermindering kwetsbaarheid</i>	ja
	<i>Kostenvermindering</i>	ja
	<i>Innovatie en nieuwe technieken</i>	
Beschrijving	Als Peelgemeenten willen we op verschillende momenten door het jaar heen communiceren over watergerelateerde onderwerpen. Omdat er veel gemeenschappelijke onderwerpen zijn ligt het voor de hand om dit te stroomlijnen en de taken te verdelen. Daarbij maken we gebruik van de informatie die bij de verschillende gemeenten en het waterschap al voorhanden is en zoeken we samen naar nieuwe wegen om de voor ons belangrijke onderwerpen onder de aandacht te brengen. Doel van dit project is om een basis te leggen in de communicatie en een organisatie in te richten die vervolgens kan worden benut vanuit de verschillende projecten in de samenwerking. Speerpunten in de communicatie zijn: • Burgers bewust maken van de effecten van klimaatverandering; • Burgers informeren over preventieve maatregelen; • Hoe als burger te handelen bij acute wateroverlast; • Hoe om te gaan met gebruik van het riool (vetcampagne etc).	
Planning	Eind juni 2016: startoverleg; Eind 2016: jaarkalender beschikbaar met tijdstip en inhoud van periodiek te communiceren onderwerpen; 2017 e.v. gezamenlijk aanpak op projectniveau	
Wie	Communicatie-adviseurs van gemeenten en waterschap, aangevuld met inhoudelijke expertise uit Deurne en Someren.	
Projectorganisatie	Projecttrekker is gemeente Deurne. Aanspreekpunt vanuit communicatie is Toon van Otterdijk.	
Kosten en uren	Per deelnemende partij 40 uur op jaarbasis, voor Deurne en Someren is dit 80 uur	
Risico's		

Project 33 Realisatie- en beheerfase grondwaterpeilbuizennet		
Doelen	<i>Kwaliteitsverbetering</i>	ja
	<i>Kennisdeling</i>	ja
	<i>Vermindering kwetsbaarheid</i>	ja
	<i>Kostenvermindering</i>	ja
	<i>Innovatie en nieuwe technieken</i>	mogelijk
Beschrijving	In 2016 is een grondwatermeetplan opgesteld. Onderdeel van het meetplan is een kostenraming voor alle partijen voor zowel de inrichting van het meetnet als de beheerfase, onderverdeeld in een aantal opties. In 2017 moeten afspraken gemaakt worden over zowel de realisatie van het meetnet, als over de beheerfase.	
Planning	Globale planning is: - 1 ^e helft 2017 besluit over realisatie en beheerfase (wel/niet gezamenlijk aanbesteden en beheren en hoe gaan we dat doen incl. consequenties) - 2 ^e helft 2017 uitvoeringsfase uitrol meetnet en implementatie beheerfase	
Wie	Helmond is trekker	
Projectorganisatie	Alle Peelgemeenten, waterschap Aa en Maas en Brabant water	
Kosten en uren	De kosten voor de uitvoeringsfase/uitrol meetnet zijn lastig in te schatten, omdat die afhankelijk zijn van de uitkomsten van het grondwatermeetplan. De kosten kunnen ook per gemeente verschillen, afhankelijk van doel en behoefte zoals geformuleerd in het meetplan. De uren voor het proces om te komen tot uniforme afspraken in de beheerfase worden geraamd op 60 uur per organisatie. Voor de trekker wordt rekening gehouden met 90 uur. Mogelijk dat voor de aanbestedingsfase extra ondersteuning nodig is voor het uitwerken van het programma van eisen i.v.m. specifieke expertise. Hiervoor wordt voorlopig in totaal € 10.000,- geraamd voor de deelnemende partijen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat jaarlijks terugkerende kosten voor het beheer vanaf 1-1-2018 in zullen gaan en dat hiervoor in 2017 nog geen middelen benodigd zijn.	
Risico's		

Project 34	Klimaatbestendige Peel	
Doelen	<i>Kwaliteitsverbetering</i>	ja
	<i>Kennisdeling</i>	ja
	<i>Vermindering kwetsbaarheid</i>	ja
	<i>Kostenvermindering</i>	ja
	<i>Innovatie en nieuwe technieken</i>	?
Beschrijving	N.a.v. wateroverlast van eind mei en juni 2016 is duidelijk geworden dat we moeten gaan werken aan een klimaatbestendige Peel. Niet alleen op het gebied van wateroverlast, maar ook vanuit de thema's droogte en hittestress. In dit project moet de trits weten-willen-werken, zoals die ook in het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie is opgenomen, uitgewerkt worden voor onze regio. De precieze aanpak was ten tijde van vaststelling van dit jaarplan nog niet helder. Wel is duidelijk dat hier zowel ambtelijk als bestuurlijk draagvlak voor is en ook urgentie wordt gevoeld. De aanpak zal in een projectvoorstel verder uitgewerkt worden. De resultaten van dit project zijn ook weer input voor het project 'Water in de omgevingswet'.	
Planning	Eind 2016-2017	
Wie	Waterschap is trekker	
Projectorganisatie	Nog te bepalen	
Kosten en uren	Nog te bepalen	
Risico's	PM	

Bijlage 4 Meerjarenplanning projecten

Projecten	2013	2014	2015	2016	2017	2018 - 2020	Asten	Deurne	Gemert- Bakel	Helmond	Laarbeek	Someren	Aa en Maas	Opmerkingen	TOTAAL UREN	TOTAAL KOSTEN
															2017	2017
AFGERONDE PROJECTEN																
Organisatie onderhoud gemeentelijke drukrioolgemalen									T	D	D					
Kolkenzuigen							D	D	T		D	D				
Rioolreiniging en -inspectie							D	D	T		D	D				
Gezamenlijke aanschaf rioolinspectiemodule (RION)							D	D	D	T	D	D				
Renovatie- en reparatiebestek vrijvervalriolering								D	D		T	D				
Renovatie hoofdgemalen											D	T				
PROJECTEN 2016																
Opzet monitoringsplan afvalwaterketen / stedelijk water							D	D	D	D	D	D	T			
Organisatie onderhoud gemeentelijke hoofdrioolgemalen							D	T			D	D	D			
Lozingen riolering buitengebied, aanpak handhavingsvraagstuk							D	D	T	D	D	D	D			
Gezamenlijk peilbuizenbeheer en grondwatermonitoringssysteem (opstellen meetplan)							D	D	D	T	D	D	D	Brabant Water		
Renovatie- en reparatiestrategieën vrijvervalriolering							D	D	D	D	D	T				
Incidentenplan riolering							T	D	D	D	D	D	D			
Scenario-analyse ontwikkeling aanbod bedrijfsafvalwater en impact op RWZI							D	D	D	D	D	D	T			
Duurzame energie en grondstoffen							D	D	D	D	D	D	T			
Onderzoek Rioolvreemd water							D	D	D	D	D	D	T			
Hydraulische berekeningen/maatregelen								D	D	T	D					
Water in de Omgevingswet							D	D	D	T	D	D	D		720 €	35.000
Benchmark riolering 2015-2016							D	D	D	D	D	D				
PROJECTEN 2017																
Uitrol meten en monitoren afvalwaterketen / stedelijk water							D	D	D	D	D	D	T		440 €	10.010
Communicatie							D	T	D	D	D	D	D		360 €	-
Uitrol meten en monitoren grondwater							D	D	D	T	D	D	D	Brabant w ater	450 €	10.000
Klimaatbestendige Peel							D	D	D	D	D	D	T		0 €	-
ONDERWERPEN 2018-2020																
BRP's, herberekeningen, inv. verhard oppervlak (eenduidige aanpak)							D	D	D	D	D	D	D			
Optimalisaties (o.a. gemaal de Hutten)							D	D					T			
Maaien van waterlopen, verwerking maaisel																
Klimaat (wateroverlast, droogte, hittestress en duurzaamheid)																
Rioolvreemd water																
Periodiek overleg projectgroep							D	D	D	D	D	D	D		350 €	-
Procesmanagement en ondersteuning							D	D	D	D	D	D	D		600	
Uren regieteam									D				D		100 €	-
Out-of-pocket kosten							D	D	D	D	D	D	D		€	7.000
Totaal															3020 €	62.010